

Blanka Götzová

Vrány

Blanka Götzová
Vrány

Eroika

Blanka Götzová

Vrány

Eroika

© Blanka Götzová, 2009

© Eroika, 2009

ISBN 978-80-86337-86-9

Haně Čechovské ml.

„Spíš?“

„Ne. A ty?“

„Nemohu.“

„Mám strach.“

„Taky se bojím...“

Jednou se jistě všichni probereme ze snu, který nesníme. Žijeme ho. Ale jen málo z nás bude moci pokračovat ve své existenci dále, dokud opravdu neodejde. Snad někdy pochopíme, snad si někdy uvědomíme naši podstatu. Nic nemáme, umíráme. Přece však musí být i nám podobní, nejsme, nemůžeme zde být sami. Život se pojednou jeví tak osamělý, nenaplněný, cosi uvnitř nás je prázdné. My to cítíme, ale nevíme, jak se tomu bránit, neznáme všechny cesty, kterými bychom se mohli dát; a pokud je známe, nevíme, jak se po nich chodí. – Vlevo, či vpravo? Nebo uprostřed? – Ne, a je velmi malá šance, že bychom se kdy odvážili na ně vstoupit. Ale čas se mění, my se měníme, svět se mění, věci se mění, i cesty se mění; staré zarůstají a upadají v zapomnění a nové se budují. Trýzeň, ano trýzeň, to pociťuji.

Zavřel oči a překulil se na levý bok, ležel na posteli, okolo něho bylo různě poházeno mnoho polštářů. Někdy... někdy snad lidé pochopí. Mnoho jich ještě neví – mám strach, že se ani nedoví. Lidé si snad myslí, že dosáhli největšího stupně vývoje ve své inteligenci, neboť jak si mám jinak vysvětlit větu – On si totiž myslí... – jak mohou vědět, co si myslím?! Nikdo to nemůže vědět, mohou jen předpokládat, chybně předpokládat, protože stačí trochu pozměnit směr vnímání a mé myšlenky se přesunou do jiných dimenzí. Lidé se považují za nejvyspělejší druh, ale

ani si neuvědomují, jak tento nejvyspělejší druh může ublížit – a ubližuje.

Samota.

Posadil se na postel a rozhlédl se po svém uboze prázdném pokoji. Oči mu přeskakovaly ze skříně na psací stůl, až našly bezpečné útočiště v temném koutě pokoje, kam nemohl svit slunce. To místo lahodilo jeho náladě, jeho vnitřnímu já. Náhle si uvědomil, že je sám. Celou dobu to věděl, ale pojednou se mu představa stala skutečností. Cítil se prázdný; sám a prázdný; vše pro něho bylo cizí, pokoj byl cizí, skřín byla cizí, psací stůl byl cizí, polštáře na posteli byly cizí, postel byla cizí, sluneční světlo bylo cizí a vzduch se zdál těžký – byl cizí.

Sesunul se z postele na zem na koberec, kde se stočil do malé kuličky a začal plakat. Nevěděl proč. Nepřemýšlel nad tím; nedovedl to; uměl cítit a cítil.

Člověk je zvláštní tvor – když je mezi svými vrstevníky, snaží se je co nejrychleji opustit, ale když je opět sám, posteskuje si. A Lukáš plakal. Nebyl to ale ten bouřlivý pláč, kterým pláčou malé děti a který je slyšet na míli, ale tichý usedavý pláč bezmoci, bez naděje na změnu.

Na oblohu se přihnaly mraky a přikryly slunce, zvedl se vítr a na zem padla ponurá atmosféra; bude pršet. Otočil hlavu k oknu – otevřel jedno oko, potom druhé; chvíli jen tak ležel. Je překrásné ležet a nic nedělat, uvolnit mysl a nechat poslední slzy zaschnout na bílé kůži.

Prší.

Kapky létají vzduchem a s radostným křikem se rozprskávají o plechový okap a narážejí s duněním do oken, jejich divokost je majestátní; ony žijí, právě nyní pijí plnými doušky z poháru života.

Hřmí – pouсмál se; blesk se mihl na černé obloze a po něm ohlušující rána – zamrazilo ho. Opět rána; ječící kapky jako by se chtěly prodrat do jeho pokoje, den ztratil svou nadvládu – přišla noc. Rozhlédl se; pohled těkal na všechny

strany, hledal bezpečí. Teď pochopil, vždy bude sám, jeho život bude propletený samotou, bude mít co do činění s osaměním – skličující představa; o to horší poznání pravdy. Báł se – ne deště, ne bouřky; sám sebe.

Ráno svítilo slunce – prahlo, žhnulo a již v tuto ranní dobu spalovalo svojí silou vše, kam jeho paprsky dosáhly. Vstal unaveně z postele; ještě by rád spal, ale to se zdálo nemožné. Měl pocit, že svit proniká i pod jeho mohutnou péřovou přikrývku, která v tomto období hřála více než dost; paní Allensteinová mu mnohokrát říkala, že mu dá lehčí deku, pod kterou není takové teplo a která je příjemnější, ale Lukáš si nikdy nedal domluvit, vždy chtěl spát jen pod svojí peřinou.

Když se znaveně protáhl, přišel k oknu a otevřel je. Nadechl se ranního vzduchu, který mu připadal velmi osvěžující a něžný.

Pocítit vítr na tváři...

Zavřel oči.

Umět tak létat; vznést se do oblak a letět; musí to být překrásné, ano, jistě je to nádherné. Letět a zanechat za sebou všední život, všechny starosti a problémy, pocítit stav beztlíže, mít svobodu, nebýt závislý, vázaný... Vznést se a potom padat s vědomím, že se nám nic nestane. Bezpečí a nekonečno; to všechno na nás čeká, volá nás, ale my buď neslyšíme, nebo neumíme odpovědět – není naděje. Bezmoc.

Otevřel oči a pootevřel více okno, takže závan větru rozevlál záclonu; přece stačí jenom skočit, skočit a nechat se unášet a vítr okolo a bezpečí, musí to jít. – Ale já mám strach. – Čeho se bojíš? Není nic, co by ti ublížilo. Poznej ten pocit, toužíš po něm a nyní máš šanci. Šanci letět! Nyní, kdy svět ve svém hektickém stavu neví co dříve, dostáváš možnost poznání. Odmítneš? – Ne, ale mám strach. – Z čeho? – Já nevím. – Nevíš? – Že tam budu sám. – Sám? Co je to být

sám? Jsi to ty? Nebo ona? Či on? Nejsme to tak náhodou my všichni? Každý z nás je sám. Tak nač ten strach, když všichni budeme s tebou? Nemusíš se bát, nikdy tě neopustím. – Ano, vím, ale přesto jsem tady uvnitř prázdný.

Zavřel okno a sedl si do křesla, díval se na zem; člověk by řekl, že se dívá do útrob prázdnoty, ale on hleděl tváří v tvář věčnosti. Nevěděl, ani si neuvědomoval, ale ona neskutečnost ho s pochopením sledovala, stejně jako Lukáš sledoval ji; vzájemný dialog skrytých pohledů, každý sám na své uzavřené straně časoprostoru, a přesto sobě na dosah ruky. Nikdy se nedotknou – dokud jeden nepřejde...

Liliana se zastavila u černých domovních dveří, upravila se a zazvonila; zámek dvakrát cvakl, klika se pohnula a robustní dveře se daly do pohybu – vykoukla Lukášova hlava.

„Ahoj,“ řekl; stačilo to, nadšený tón plný očekávání a vzrušení mluvil dostatečně za nepotřebná slova.

„Ahoj,“ odpověděla Liliana, natáhla ruce a objala ho. Teď to bude v pořádku. Je tady Lili. Moje milovaná Lili. Kdyby tento okamžik mohl trvat věky, zase spolu, my dva, jen my dva, nikdo další...

Slunce urputně žhnulo a Lukáš pocítil na svých holých rukou, jak paprsky prostupují kůží a postupně ji spalují, ale bylo to příjemné, byl to sluneční svit a toho se nelze nasytit.

„Pojď dál, Lili,“ vyzval Lilianu; zavřela dveře. Vešli do prostorného obývacího pokoje se spoustou obrazů na stěnách; byly všude, nebylo jediného místečka, kde by nevisel obraz. Uprostřed byl nízký dřevěný starodávný stůl, okolo něhož byla velmi nezvyklá křesla, která budila dojem středověku, kdy se světem potulovali zatracení rytíři bezejmenných skutků a v mocných hradbách hradů plakaly nešťastné nevěstky; zem byla pokryta parketami a na nich ležel kulatý červený koberec s východními ornamenty. Všude byly malé lampičky,

které v noci jistě musely vytvářet nezapomenutelnou náladu. Dýchala zde netypická atmosféra pro nynější století a nynější stereotypní život.

Technika je ovšem nezastavitelná. I v tomto pokoji se vyskytoval televizní přijímač a hifi věž, které byly důmyslně schované, aby nevynikaly. Liliana zamířila ke křeslu, sedla si, kabelku položila na stůl a otočila se k jedinému oknu v této místnosti, jež zabralo celou stěnu, aby sem pronikalo dostatečné množství slunečních paprsků.

„Chceš udělat kafe? Upekli jsem dobrou buchtu, donesu ti ochutnat,“ řekl a zadíval se na Lilianu, která otočila hlavu, aby lépe viděla, a usmála se. Odběhl do kuchyně a dal vařit vodu, mezitím nakrájel buchtu a přenesl ji na ták; když byl hotov, donesl vše na stůl do obývacího pokoje. Liliana se nahnula a do hrníčku si dala dvě lžičky černého prášku, zalila vodou a přidala cukr a mléko, poté zamíchala; usrkla a vzala si kousek buchtu. Donesl si hrnek s čajem, sedl si do křesla vedle Liliany a nabídl si také kousek buchtu. Věděl, že to není zrovna nejlepší snídaně, ale jemu to chutnalo – proč ne? Má rád buchtu, mohl by se jich ujíst; nejraději má však ty své, domácí, protože kupované jsou druhý den už suché a tvrdé a každý den nato se jejich stav katastrofálně zhoršuje, takže pokud kupované, tak jedině hned první den sníst, neboť déle otálet s jejich spotřebou není nejlepší nápad. Nyní zde však byly ty jeho...

„Jak je na tom Artur? Máš o něm nové zprávy?“ zeptal se; Liliana se napila.

„Nic, neozval se mi. Asi nemá kredit. – Ale seznámila jsem se se dvěma kluky.“

„Aha,“ řekl lhostejně a pustil televizi. Nedávali nic, co by ho zajímalo. Vypnul ji. „Nepůjdeme nahoru, Lili?“ Liliana se zvedla, vzala si svůj hrníček s kávou a šla – dům znala důvěrně; přece jenom zde byla skoro každý den.

Když došel do svého pokoje, viděl Lilianu sedět v křesle, sám si sedl na zem k posteli. Začala se mu vrtat ve věcech,

dokud si všechno důkladně neprohlédla – Lukášovi to nevadilo, bylo mu to jedno.

„Jak jsi daleko v Krokodýlech?“ zeptal se a pohládl Nelu. Nela byla fenka; miláček. Liliana se rozesmála.

„Pořád stejně.“

„Aha, dalo se čekat; že jsem se vůbec ptal...“ Vzduchem se mihl polštář, který s duněním dopadl Lukášovi na hlavu; neváhal a okamžitě po Lilianě mrštil jiný. Netrefil se. Liliana se vyšvihla z křesla, chytla za roh největší z polštářů, jenž se dal najít v této místnosti, a pustila se do bezlítostného útoku. Věděl, že se takové síle nemůže vyrovnat, proto se snažil odplazit do bezpečí – pod postel; když už se zdálo, že nepřiletí žádná další rána a on bude moci v poklidu zalézt do svého úkrytu, chytla ho Liliana za nohy a tahala ven. Rezignoval, sice ještě projevoval jisté náznaky vzdoru, ale už před započítím této bitvy bylo rozhodnuto.

Únava.

Liliana si lehla na postel. Lukáš klesl na zem. Lapal po dechu.

Ticho.

Ve vzduchu se vznášely obláčky nepatrného prachu. Pociťoval tlukot svého srdce – bum – bum – bum... Otočil hlavu na bok. Jeho oči rázem vnímaly očima zvířete; nenasytného zvířete, které je nyní na pokraji svých sil a touží, velmi touží odklusat do své nory, kde se v poklidu schoulí a bude vyčkávat naplnění svých dnů. Jeho mysl však byla prázdná, aby se dokázal na své pocity plně soustředit – bum – bum – bum...

„Potřebuješ chlapa,“ věta, která měla mnohem hlubší myšlenku a kterou myslel naprosto vážně.

„Já vím,“ zachichtla se Liliana, ale rázem utichla ve smutném poznání. Náhle se posadila na postel. „Obleč se. Půjďme se podívat ven.“ Ani se nehnul, líbilo se mu takto ležet, takto neplánovaně ležet; dalo by se to nazvat stavem beztlíže, jenom byl připoután neviditelnými pouty...

„Můžu jít tak, jak jsem...?“ spíše se ptal, než konstatoval zuboženou skutečnost, protože věděl, jak si Liliana potrpí na svůj vzhled, obzvlášť nyní, kdy se snaží „někoho“ si najít, a taky dobře věděl, že Liliana se snaží někoho najít i pro něho, pro Lukáše.

„Takhle s tebou nikam nejdu. Chci vypadat hezky, a ty s prominutím vypadáš jako bezdomovec.“ Jako bezdomovec? Mám se smát nebo se urazit? Tyto kalhoty jsem dostal darem od babičky a triko je od strejdy.

„Je to moje oblíbené oblečení,“ tiše špitl.

„Já jenom chci, aby ti to slušelo,“ řekla Liliana a pomohla Lukášovi vstát. Slušelo! Pro koho? Nikoho nemám, ani o nikoho nestojím; mým údělem je být sám – navždy sám. Neumím dlouho žít s lidmi. – Ano, vždy od nich utečeš. – Nemohu za to. – Ty že za to nemůžeš!? Tak se na sebe podívej! Takhle se oblékáš naschvál. – Já... – No? – Nejsem jiný, jenom sám sebou; žiji podle sebe. – Podle sebe? Sám se sebou jsi v rozporu. Bojuješ ve svém nitru a ani nevíš s kým. Jsi to vůbec ještě ty?

Liliana si povšimla Lukášova zamyšleného výrazu ve tváři.

„Dobře, klidně pojď tak, já to přežiji.“ Usmál se a rychle tlačil Lilianu před sebou ze svého království. Dole Liliana elegantně vklouzla do svých bot, zatímco Lukáš seděl na dřevěné podlaze a zavazoval si plátěné tenisky.

Poledne; venku prahlo slunce. Žár je ihned pohltil. Šli po ulici vedle sebe; svojí výškou sahal Lilianě ke krku, i když byl skoro o tři roky starší. Muži, kteří je míjeli nebo kteří projížděli okolo v autech, se otáčeli a pohledy pošilhávali po Lilianě.

„Vidíš, jak se na tebe dívají. Stačí tak málo a můžeš je mít všechny,“ řekl a trochu se usmál jednoduchosti života; Liliana napnula hrud' a kráčela ještě hrději než doposud.

„Půjdeme si sednout do parku?“ navrhl, Liliana souhlas-

ně kývla hlavou. Prošli pár ulic, několikrát zdolali přechody pro chodce, míjeli neznámé lidi, pro které i oni byli neznámí, až stanuli pod korunami stromů. Liliana se usadila na lavičku. Chvilí stál nad ní a pozoroval dění kolem sebe, poté si lehl na trávu, rukama si podložil hlavu a sledoval prosvítající sluneční paprsky, kousky modré oblohy a poleující listí. Dusný vzduch, který mu nedovoloval se patřičně nadechnout, zde ztratil svou nadvládu – místo něj se prostorem proháněl vlahý vánek, jenž příjemně chladil a zároveň nestudil.

Liliana vytáhla z kabelky svůj mobilní telefon a začala z nudy prozvánět své kamarády, některému i zavolala a nejméně půl hodiny se s ním bavila o všem možném, co jí nyní napadalo. Procházející lidé se na ně dívali. Liliana někdy sklopila zrak; ale pro Lukáše to nic neznamenal, žil si svým životem a nestaral se o názory druhých. Pro něho všichni nebyli zcela svobodní, i když o sobě prohlašovali, že jsou – řídili se módou, tím, co nyní frčí, dělali to, co dělali jiní, neměli svůj vlastní svět, svoji vlastní osobu – byli to lidé takzvaně dokonalí, kteří by nikdy nevybočili z nepsaných kolejí „slušného chování“; pro Lukáše to byli lidé bez fantazie, nedovedli – neuměli – žít. Jejich povrchní podstata jim neumožňovala se svobodně rozvíjet.

Lidé bez hlubšího prožitku existence – říkal jim ztracenci, neboť oni byli ztraceni hluboko ve své naivitě o dokonalém životě. Lidé... – mnohdy se mu protivilo vyslovit samotné to slovo. O co se snaží? Žijí si svůj nesmyslný život, stále se za něčím honí a spěchají, budují si kariéru! Hlupáci – ztracenci. Upadli na dno své vyspělosti. Barbaři, kteří se snaží stále najít nové, ale svým dychtěním ničí a pustoší – nemají srdce – to už dávno ztratili a zapomněli, k čemu se používá. Nedovedou se smát, a pokud ano, tak jen přihlouplým situacím v jejich přihlouplém životě. Jsou snůška zmarů a nevyjádřených pocitů a přání. Umějí jenom brát a chtít – lidé... Oni nevědí, co je to žít, nevědí, co je to plakat za deště, neznají